

Cílem lázeňství není pouze zmírnění konkrétních obtíží, ale celkové zlepšení zdravotního stavu, funkční kapacity organismu a dlouhodobá stabilizace zdraví

13.2.2026 - Jitka Čmoková | Krajský úřad Karlovarského kraje

Oblast neodmyslitelně spjata s Karlovarským krajem, která tvoří jeden z jeho pilířů - lázeňství. O péči o zdraví, která má v našem regionu dlouhou tradici a současně také hluboký význam, jsme si povídali s Mgr. Janou Šperlovou, ředitelkou zdravotnického úseku společnosti Františkovy Lázně AQUAFORUM, a. s.

Lázeňství a Karlovarský kraj, to jsou neodmyslitelně spojené pojmy, které nikomu v regionu rozhodně nejsou cizí. I přes to, můžete vysvětlit, v čem vlastně odborně lázeňská medicínská péče spočívá?

Léčebně rehabilitační péče, nebo chcete-li lázeňská medicínská péče je specifickým oborem zdravotní péče, který využívá přírodní léčivé zdroje v kombinaci s medicínsky indikovanými léčebnými postupy. Jedná se o komplexní léčbu, která zahrnuje balneoterapii - terapii s využitím léčivého přírodního zdroje, fyzioterapii, pohybovou léčbu, dietní režim a edukace pacienta, a to vždy pod vedením lékaře. Cílem není pouze zmírnění konkrétních obtíží, ale celkové zlepšení zdravotního stavu, funkční kapacity organismu a dlouhodobá stabilizace zdraví. Ve Františkových Lázních jsme rádi, když od nás klienti odjíždí s nastaveným životním restartem, cítí se lépe a ví, jak o sebe správně pečovat, jak se stravovat a zejména hýbat.

Jak se liší lázeňská péče od populárního wellness?

Zásadní rozdíl spočívá v odbornosti a cíli péče. Pracujeme s léčivými přírodními zdroji, kterými ve Františkových Lázních jsou: slatina, plyn a minerální voda. Lázeňská péče je stále zdravotní službou poskytovanou na základě lékařské indikace a pod odborným dohledem zdravotnického personálu. Poskytovatel léčebně rehabilitační péče musí splnit podmínky zákona o lázeňství, tedy pracujeme s léčivým přírodním zdrojem a péči zajišťují lékaři se specializací. Naproti tomu wellness je zaměřeno především na relaxaci a subjektivní pocit pohody, bez návaznosti na léčebný plán či zdravotní diagnózu. Lázeňství má jasně definovaný terapeutický efekt a opírá se o medicínské poznatky i dlouhodobě ověřenou praxi, je součástí zdravotního systému.

Celá řada lázeňských procedur už v současné době probíhá s využitím moderních přístrojů jako je elektromagnet nebo kryokomora a další. Stále jsou ale základem lázeňské péče přírodní léčivé zdroje. Je tomu tak, že bez těchto unikátních darů přírody by nebyly lázně?

Ano, přírodní léčivé zdroje jsou základním pilířem lázeňství. Právě jejich jedinečné chemické složení a fyzikální vlastnosti dávají lázeňské léčbě její specifický charakter a léčebný účinek. Moderní přístrojová medicína významně rozšiřuje a vhodně doplňuje možnosti terapie, avšak bez přírodních léčivých zdrojů by lázeňství ztratilo svou podstatu i jedinečnost. Věděli jste, že u Františkových Lázních máme vlastně obdobu Yellowstoneu? Mísí se zde slatina, vyvěrá minerální voda a celý proces doplňuje zřidelní plyn. Všechny 3 tyto léčivé přírodní zdroje mají blahodárný vliv na organismus člověka. Slatina nás díky svému unikátnímu složení prohřeje a díky vysokému obsahu fytoestrogenů blahodárně působí při léčbě neplodnosti, v uhličité koupeli se prokrví náš organismus a díky zřidelnímu plynu se budeme cítit uvolněně a lehčeji, protože jedním z účinků je snížení krevního tlaku. Společnost Františkovy Lázně Aquaforum i Lázně Františkovy Lázně jsou správci přírodních

léčivých zdrojů, který je těžen přímo v místě a není dovážen

Právě přírodní léčivé zdroje a jejich konkrétní účinky na náš organismus určují, jaké zdravotní neduhy se v daných lázních léčí. Co umíme léčit v Karlovarském kraji?

Karlovarský kraj patří k nejvýznamnějším lázeňským regionům Evropy. Díky bohatství minerálních pramenů, slatiny a přírodního oxidu uhličitého se zde tradičně léčí onemocnění trávicího ústrojí, poruchy metabolismu, onemocnění pohybového aparátu, kardiovaskulární onemocnění, gynekologické potíže, neurologická onemocnění a také stavy po onkologické léčbě. Významnou roli hraje rovněž léčba a prevence civilizačních chorob, kterými jsou zejména cukrovka a obezita.

Občané našich lázeňských měst i z okolí mají jedinečnou možnost volně využívat přírodních léčivých zdrojů, primárně léčivých pramenů. Může si pitnou kúru naordinovat kdokoliv, nebo byste doporučila se nejdříve poradit s lékařem?

Ačkoliv jsou léčivé prameny veřejně přístupné, vždy doporučuji konzultaci s lékařem. Pitná kúra je léčebný postup, který má přesně stanovené dávkování i délku užívání. Nesprávné užívání může být u některých zdravotních stavů kontraproduktivní. Zejména u skupiny Glauberových pramenů je třeba být opatrný, tyto mají vysoce projímavý účinek, proto je třeba dbát doporučení lékaře. Pití pramenů by navíc vždy mělo být spojeno s chůzí, účinek pak získá na své intenzitě. V Karlových Varech jsou prameny teplé, lehce nahořklé, ve Františkových Lázních naopak chladné a díky zřidelnému plynu perlivé.

V čem podle Vás spočívají hlavní benefity lázeňské péče oproti tradiční medicíně?

Lázeňská péče nabízí komplexní a preventivní přístup ke zdraví. Nezaměřuje se pouze na symptomy, ale na celý organismus a životní styl pacienta. Lázeňský pobyt působí preventivně. Významným benefitem je kombinace léčby, pohybu, klidového režimu a změny prostředí, která podporuje regeneraci organismu a psychickou rovnováhu. Lázeňství tak ideálně doplňuje klasickou medicínu, zejména v oblasti chronických onemocnění a rekonvalescence. Ve Františkových Lázních se nyní více cíleně zaměřujeme na edukaci našich klientů. V běžných ordinacích lékařů mnohdy nebývá prostor, a proto i ze stran odborných společností je tato aktivita hodnocena kladně. Klient absolvuje nejen lékařskou vstupní, kontrolní a výstupní prohlídku u lékaře, ale je edukován v rámci nastavení zdravého životního stylu, je mu pečlivě sestaven udržitelný pohybový plán a má možnost využít i konzultaci s psychologem.

Již několik let se traduje, že do lázní by neměli jezdit jen pacienti, kteří potřebují rekonvalescenci nebo se zbavit zdravotních neduhů, ale že by se měli stát součástí prevence každého z nás. Měli bychom podle Vás skutečně každý pravidelně mířit do lázní a upevňovat tak své zdraví?

Víme, že lázeňská péče by měla být přirozenou součástí prevence zdraví a o to se snažíme. Lázně nejsou jen tzv. pro nemocné a pro staré, naopak. Významný efekt má lázeňský pobyt zejména pro produktivní skupinu klientů, tedy 30+, 40+. Neznamená to nutně dlouhodobé pobyty, ale cílené preventivní programy přizpůsobené individuálním potřebám. Pravidelná péče o zdraví v lázeňském prostředí může významně přispět ke snížení rizika civilizačních onemocnění a ke zvýšení kvality života. V rámci prevence nabízíme několik typů pobytů, které jsou cíleně zaměřeny na pohybový aparát, kardiovaskulární systém, metabolická onemocnění a novinkou je nyní i program prevence proti syndromu vyhoření.

Jaký vnímáte největší přínos lázeňské péče jako podpory prevence zdraví obyvatel?

Největším přínosem je schopnost včas ovlivnit zdravotní rizika a naučit klienty aktivně pečovat o své zdraví. Klient má u nás možnost si dopřát „luxus“ tzv. zastavení k zamyšlení a nastavení již zmiňovaného restartu a zdravého životního stylu. Lázně poskytují prostor nejen k léčbě, ale také k edukaci, změně návyků a regeneraci organismu. Preventivní lázeňská péče má potenciál snižovat dlouhodobou zátěž zdravotního systému.

Existuje nějaká informace o lázních a lázeňství, kterou by měli naši čtenáři rozhodně znát?

Ráda bych zdůraznila, že lázeňství není přežitkem minulosti, ale moderní součástí zdravotní péče s jasně prokazatelnými přínosy. Kombinace tradice, přírodních zdrojů a současné medicíny činí z lázeňství mimořádně efektivní nástroj péče o zdraví. Jsem přesvědčena, že význam lázeňství bude v budoucnu dále narůstat. Demografický vývoj jednoznačně ukazuje na stárnutí populace a zároveň na prodlužování aktivní části života. Zejména generace narozené kolem 80. let minulého století bude potřebovat systematickou podporu v oblasti prevence, pohybu a nastavení zdravých životních návyků. Lázeňská péče má v tomto směru jedinečný potenciál – umožňuje včasnou intervenci, komplexní přístup ke zdraví a podporu soběstačnosti, která je klíčová pro zachování dobré kvality života i ve vyšším věku.

Jaký postup byste doporučila našim čtenářům, kteří se třeba právě teď rozhodli posílit své zdraví a chtějí se vydat do lázní? Kde mohou případně najít informace?

Doporučuji začít konzultací se svým praktickým lékařem nebo specialistou, který může navrhnout vhodnou formu lázeňské péče. Zároveň je možné obrátit se přímo na lázeňská zařízení, která poskytují odborné poradenství a informace o léčebných i preventivních programech. Spolehlivým zdrojem informací jsou také oficiální webové stránky lázní a odborných institucí. Neváhejte se na nás obrátit a budu se těšit v našich lázních na viděnou. www.frantiskovylazne.cz

<https://www.kr-karlovarsky.cz/aktuality/cilem-lazenstvi-neni-pouze-zmirneni-konkretnich-obtizi-ale-ce-lkove-zlepseni-zdravotniho-stavu-funkcni-kapacity-organismu-dlouhodobá-stabilizace-zdravi>